

PISMO UREDNIŠTVU

PISMO UREDNIKU

Dragi urednik,

kot vidiš, je bilo pismo, ki ti ga pošiljam, namenjeno drugam. Ker pa menda le ni prišlo na pravi naslov, ga zdaj pošiljam tebi, kot mi svetujejo v pismu, ki ti ga tudi prilagam za objavo, da bo ta »korespondenca« razumljivejša.

Ljubljana, 20. marca 1970

S spoštovanjem

Miloš Mikeln

Ljubljana, 18. marca 1970

Spoštovani g. Mikeln,

Vaše pismo Joži Mahničju je prebral poleg naslovljenega tudi uredniški odbor in bil soglasno mnenja, da pismo ne prinaša toliko novega v dosedanjo razpravo, da bi ga objavljali v naši reviji. Povrh imamo v prvi številki novega letnika še sestavek doslej »ne angažirane« osebe, ki je vsaj za izhodišče tudi vzela Vaš zapis. Menim, da stvári ne smemo dati prevelike razsežnosti.

In še to: zdi se naravno, da svoje pismo objavite tam, kjer se je polemika začela, v Sodobnosti.

Vračam Vam pismo in Vas lepo pozdravljam.

J. Gradišnik, l. r.

PISMO DR. JOŽI MAHNIČU

Spoštovani tovariš profesor!

Moja glosa v Sodobnosti 1/1970, ki se vam zdi »krivična in zlohotna«, je bila uperjena zoper sprenevedavo ovinkarjenje o zadevah, ki jih je mogoče (in potemtakem, če se jih že kdo loti, tudi treba) povedati naravnost, in zoper ozkosrčnost. Obojega je bila polna številka 7—8/1969 Prostora in časa. »Nečedni baročni okvir«, ki ste mi ga zamerili, in citati iz starih časnikov, ki vam niso nič bolj všeč, so v glosi zato, da napravijo okrog ovinkarjenja in ozkosrčnosti pravo ozračje, ustrezno ozračje tako rekoč.

Res je, da v glosi nisem izbiral besed, in res je to, kakor pravite, »pamflet slabega novinarja«. V letih, ko sem bil novinar, sem bil slab novinar ne le po vaše, ampak tudi po kriterijih Slovence ali pa Slovenskega poročevalca, ker sem pisal svoje mnenje in ne tujega. Pisal sem pamflete. Slovenci so jih množično brali ali poslušali v gledališčih in pred televizorji. Tako so moji pamfleti bili droben, skromen delček tistega razvoja v Sloveniji in Jugoslaviji, ki skuša, preprosto povedano, spremeniti našo domovino v resnično demokratično deželo. Že v tistih pamfletih nisem

izbiral besed in nisem imel posluha za domače težave svojih tarč, to je politikov, ki pravijo, da demokratični razvoj ni lahka in preprosta reč — ker ni pamfletistov posel niti prvo niti drugo.

Med tem razvojem so modro molčali mnogi, ki danes delijo lekcije na levo in desno, predvsem na levo. Če bo nanesel čas in okoliščine, bodo mogoče spet molčali. Pa kaj hočemo, ljudje smo različne narave, jaz sem pač pisal pamflete. Zato mi očitkov o političnem ovaduštvu in o nostalgiji po polpreteklih časih, »ko so imeli monopol v slovenski kulturi samo nekateri«, niste poslali na pravi naslov. To gotovo sami dobro veste in zagadatelj teh očitkov, s katerimi ste se tudi vi odrekli izbirčnosti pri besedah, ne jemljem za hudo (čeprav nisem blage narave — kako bi drugače pisal pamflete). Ko torej z docela mirno vestjo zavračam vaše očitke o ovaduštvu, moram hkrati povedati, da bom še pisal pamflete. Tisti, ki sem jih že napisal na pravi, ne na izmišljeni naslov, mi dajejo pravico, da poskočim tudi takrat, kadar hoče kdo na osnovi omenjenega demokratičnega razvoja spet začeti meriti ljudi ne po tem, kar so storili, ampak po tem, kako so hodili na sestanke ali k maši in kako so se dali pokopat, partijsko ali cerkveno.

To, vidite, da bi nam Slovencem ves napredek omogočil samo žalostno reprizo razpoloženja nekdanjih primitivnih versko-nazorskih bojev, to me je pogrelo — in to razpoloženje je, še enkrat jo pogledajte, dobršen del vsebine tiste številke Prostora in časa. Od napredka pričakujem kaj več, čeprav je omogočil med kulturniki za zdaj šele razcvet ozkosrčnosti vseh barv, ne samo ene barve. Pa je tudi to nekaj, česar Slovenci v raznih pol in zares preteklih dobah nismo imeli, ter zatorej trud za napredek ni ves zaman.

Če mi verjamete ali ne: samo temu sem se uprl, da bi človekovo delo cenili po tem, kar je stvar njegove (polpreteklo povedano) zasebne karakteristike. In se bom spet uprl, kadar bo za kakega pisatelja postal podatek, s čigavim blagoslovom živi in umre, pomembnejši od tega, kar napiše in pove. In uprl se bom drugim izrazom ozkosrčnosti, pa naj postavi predse Gandhija ali pa kako drugo, za to še manj primerno (no, to bi že težko našli — Gandhi pa ozkosrčnost!) osebnost. Kot rečeno: če mi ne verjamete, kaj morem za to.

Politično ovaduštvo in birokratski monopol pa naprtite komu drugemu. Saj boste našli koga, ki mu je ta suknjič ukrojen po meri. Le pogum. Pa se boste znašli med tistimi, ki sprožijo pravo puščico na pravi naslov. Le pogum.

To pismo pošiljam uredništvu Prostora in časa s prošnjo, da ga objavi in v upanju, da ga bo, čeprav zatrjuje, da je »napadalec«, kdor piše glose o Prostoru in času. Morebiti postanem »glosator«, če kaj napišem v Prostoru in času.

S spoštovanjem

Miloš Mikeln

DOBILI SMO V OCENO

- Ivan Minatti, Bolečina nedoživetega.** Opremil Jože Brumen. Državna založba Slovenije 1970.
- Miran Ogrin, Na jugu sveta.** Opremila Nadja Furlan. Državna založba Slovenije 1970.
- Ilja Erenburg, Portreti.** Prevedel Dušan Željznov. Opremil Uroš Vagaja. Državna založba Slovenije 1970.
- William Shakespeare, Zimska pravljica. Vihar.** Prevedel Oton Župančič. Opremil Uroš Vagaja. Državna založba Slovenije 1970.
- William Shakespeare, Antonij in Kleopatra, Koriolan, Timon Atenski.** Prevedla Janko Moder in Matej Bor. Opremil Uroš Vagaja. Državna založba Slovenije 1970.
- William Shakespeare, Troilus in Kresida, Dober konec vse povrne, Milo za drago.** Prevedel Matej Bor. Opremil Uroš Vagaja. Državna založba Slovenije 1970.
- Slava Rakova, Sem ga res ubila?** Opremil akad. slikar Franc Mesarič. Pomurska založba 1970.
- Dr. Vanek Šiftar, Cigani.** Opremil akad. slikar Franc Mesarič. Pomurska založba 1970.
- Dr. Julij Titl, Murska republika 1919.** Opremil akad. slikar Franc Mesarič. Pomurska založba 1970.
- Primož Kozak, Legenda o svetem Che.** Opremil Marko Pogačnik. Založba Obzorja 1970.
- Nada Matičič, Daj mi roko, Veronika.** Opremil Bronislav Fajon. Založba Obzorja 1970.
- Marjan Rožanc, Demon Iva Daneva.** Opremil Marko Pogačnik. Založba Obzorja 1970.
- Edmonde Charles-Roux, Pozabite Palermo.** Prevedla Mira Mihelič. Opremil Zdravko Vatovec. Založba Lipa 1970.
- Nevin Birsa, Elektronke v očeh.** Opremila O. Kogoj in S. Sitar. Založba Soča Nova Gorica 1970.
- Slavko Mihalič, Poslednja večera.** Oprema Mihajlo Arsovski. Izdavač Kolo, Zagreb 1970.
- Slovenski jezikovni priročnik za tehnike.** Izdala in založila Zveza inženirjev in tehnikov Slovenije 1970.
- Louis Adamič, Orel in korenine.** Prevedla Mira Mihelič. Opremila Nadja Furlan. Državna založba Slovenije 1970.
- Alessandro Ballarin, Tizian.** Prevedel dr. Branko Vrčon. Državna založba Slovenije 1970.
- Alberto Busignani, Mondrian.** Prevedel Jože Stabej. Državna založba Slovenije 1970.
- Elda Fezzi, Renoir.** Prevedel Maks Veselko. Državna založba Slovenije 1970.
- Italo Tomassoni, Pollock.** Prevedel dr. Branko Vrčon. Državna založba Slovenije 1970.
- Giuseppe Gatt, Gainsborough.** Prevedel Maks Veselko. Državna založba Slovenije 1970.
- Nello Ponente, Modigliani.** Prevedel Maks Veselko. Državna založba Slovenije 1970.
- Lionello Puppi, Rembrandt.** Prevedel Maks Veselko. Državna založba Slovenije 1970.
- Sandra Orienti, Degas.** Prevedel dr. Branko Vrčon. Državna založba Slovenije 1970.
- Alessandro Parronchi, Michelangelo kipar.** Prevedel Aleš Rojec. Državna založba Slovenije 1970.
- Umbro Apollonio, Miro.** Prevedla Zorka Bradač. Državna založba Slovenije 1970.
- Slovenska dramatika 1945—1965, izbral in uredil Jože Koruza.** Opremil Janez Bernik. Izdala Slovenska matica 1970.

Nevin Birsa, Pesmi
Evald Flisar, Pesmi
Andrej Hieng, Spominska plošča
Jože Horvat, Zgodba med imenom in stvarjo
Jože Jež, Pesmi
Janko Kos, Petindvajset let slovenske literature
Kajetan Kovič, Poglavje iz romana
Marijan Kramberger, Od paternalistične družbe k družbi enakih ljudi
Marko Kravos, Pesmi
Vlado Vodopivec: Odgovornost znanosti za bodočnost tehničnega sveta
Saša Vuga, Gorogranec
Pavle Zidar, Učiteljice

6→7

Nekaj novosti naših sodelavcev

NEVIN BIRSA, ELEKTRONKE V OČEH, pesniška zbirka
JANKO KOS, ORIS FILOZOFIJE, dopolnjena in razširjena izdaja
SAŠA VUGA, REKVIEM ZA HEROJI, tri radijske in televizijske igre
PAVLE ZIDAR, IZLET V MRAK, roman